

Informatie voor de raad

Onderwerp	-	Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle_vitale kernen
Portefeuillehouder	-	A. Schuurman (wethouder)
Eenheid	-	Visie en Strategie
Contactpersoon	-	N. Snellaars-Lamers
Contactgegevens	-	n.snellaars@dalfsen.nl / 0529- 488 391
Openbaarheid	-	Openbaar

Behandeld in collegevergadering van
Behandeling in raadsvergadering van

1 maart 2022
25 april 2022

Kernboodschap:

Het college van B&W stelt u voor kennis te nemen van de brief die wij, samen met andere gemeenten in het Vechtdal, Salland en de Kop van de Veluwe, hebben verstuurd met als doel in het proces van de verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle meer aandacht te krijgen voor de ontwikkeling van de vitale kernen in de regio.

Toelichting:

Context

In november 2019 is er in het Bestuurlijk Overleg MIRT tussen het Rijk en Regio Zwolle afgesproken om te onderzoeken op welke manier de groei van wonen en werken in de regio op de lange termijn plaats kan vinden. Het gaat hierbij om een onderzoek naar de effecten van deze groei (de Verstedelijkingsstrategie) in combinatie met een onderzoek naar de gebiedsgerichte bereikbaarheid (zogenaamd MIRT onderzoek).

In september 2021 heeft de gemeente Dalfsen een position paper ingestuurd, gevolgd door een gezamenlijke brief vanuit de drie Vechtdalgemeenten. Diezelfde maand heeft uw raad een motie vreemd aangenomen over de Dalfser accenten in de verstedelijkingsstrategie.

In januari 2022 hebben wij u met een raadsmemo geïnformeerd over de stand van zaken van de verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle in relatie tot de motie 'Accenten Dalfsen in de verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle'. De aangenomen motie betekende een continuering van onze insteek en inbreng in het proces van de verstedelijkingsstrategie. Deze laat zich samenvatten in het voor voetlicht brengen van de opgaven in (kleinere) kernen en hun omgeving en de oproep tot een juiste duiding en weging daarvan. Daarbij volgen wij de redenering dat de regio baat heeft bij een goede samenhang tussen stad en ommeland. Dalfsen staat in bovenstaande boodschap niet alleen, ook voor andere (landelijke) gemeenten is dat de essentie.

Op 27 januari 2022 heeft de stuurgroep verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle fase 2 van het proces afgesloten. Dat betekent dat de gekozen ontwikkelingsrichting (ontwikkelprincipes en de ontwikkelstrategie 'warme harten op drie niveau's') in de periode tot juni 2022 verder uitgewerkt wordt tot de uiteindelijke verstedelijkingsstrategie.

Samenhang stad en ommeland en doorontwikkeling vitale kernen

De zorg om de ontwikkeling en leefbaarheid van de vitale kernen leeft onder een heel aantal gemeenten. Half februari 2022 hebben we samen met de Vechtdalgemeenten, gemeenten in Salland en de vijf gemeenten van de Kop van Veluwe afgesproken een statement te maken dat in de verstedelijkingsstrategie meer aandacht en ontwikkeling voor de vitale kernen nodig is.

Met dit signaal heeft een flink aantal gemeenten, vanuit verschillende provincies/deelgebieden die gezamenlijk gemeend om actie te moeten ondernemen in aanvulling op hun eerdere position papers/aanbod in de regionale opgaven van de toekomst. Een breder gezamenlijke signaal, dat zich in toon en boodschap verhoudt tot die bredere groep.

Vervolg:

- Fase 3: (februari 2022 – juni 2022): Resultaat uitwerking van verstedelijkingsstrategie en Gebiedsgericht MIRT onderzoek.
- Fase 4: (juni-november 2022): Verstedelijkingsstrategie is de basis om (investerings)afspraken te maken tussen Rijk en Regio, inclusief een ontwikkelpad met de uitvoeringsstappen.

In de portefeuillehoudersoverleggen en/of andere bestuurlijke momenten brengen wij de punten in die belangrijk zijn voor onze gemeente. We blijven daarbij kijken naar logische samenwerkingen met andere gemeenten. Ambtelijk wordt ook in fase 3 deelgenomen aan relevante werkgroepen.

Over de stand van zaken en voortgang van de verstedelijkingsstrategie zullen wij u blijven informeren.

Bijlagen:

1. Position paper Vechtdal, Salland, Kop van de Veluwe
2. Brief voorzitter stuurgroep verstedelijkingsstrategie
3. Brief voorzitter Regio Zwolle

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen,

de burgemeester
drs. E. van Lente

waarnemend gemeentesecretaris/algemeen directeur
H.J. van der Woude

Verstedelijkingsstrategie RegioZwolle

Varen we de goede koers?

We staan op een kantelpunt in de verstedelijkingsstrategie RegioZwolle nu we naar fase 3 gaan. Een goed moment om de vraag te stellen of we ons herkennen in de aanpak, de koers en de te verwachten resultaten.

In de afgelopen tijd is veel onderzocht. We zijn blij met die inzet en het gesprek dat daarmee op gang komt. Het is goed om gezamenlijk de toekomst van onze regio te verkennen. Daarin ervaren wij dat de invulling van de doorontwikkeling van de vitale kernen onvoldoende aandacht krijgt, ook in de bredere context van het samenspel van dorpen en steden in de regio. Daardoor herkent een aantal gemeenten zich onvoldoende in de voorstellen die door de Stuurgroep Verstedelijkingsstrategie RegioZwolle zijn gedaan.

Om die reden willen wij op korte termijn graag een gesprek voeren met de Stuurgroep en de Regiegroep over de koers van de strategie en ook over een concept dat gebruikt wordt als streefbeeld voor de ontwikkeling van RegioZwolle.

Algemene aandachtspunten

- We missen een concept dat dient als streefbeeld. Hierdoor is niet duidelijk hoe de Stuurgroep denkt over de toekomstige ontwikkeling van RegioZwolle. We missen een visie op de relatie tussen stad en platteland cq versterking van de kwaliteit van het buitengebied. Naar ons idee kunnen deze twee niet los van elkaar worden gezien.
- Verstedelijking kan niet worden losgezien van investeringen in het buitengebied. Sterker, investeringen in woningen bieden gemeenten mogelijkheden de kwaliteit van het buitengebied te versterken. Om die reden willen vitale kernen ruimte krijgen en houden om te investeren in woningbouw.
- De verstedelijkingsstrategie zet in op forse groei van het aantal woningen in Zwolle. Dit leidt tot beperkte groeimogelijkheden van de gemeenten tot 25.000 inwoners (de vitale kernen). Wenselijk is de bestaande balans tussen stad, middelgrote steden en vitale kernen in stand te houden.
- Criteria voor middelgrote steden en vitale kernen ontbreken. Waarom de ene gemeente gezien wordt als middelgrote stad en de andere gemeente als vitale kern is niet duidelijk, vooral niet als de tweede groter in aantal inwoners is dan de eerste.
- Het is naar ons idee te kortzichtig alleen middelgrote steden te erkennen als warme harten. Ook vitale kernen kunnen prima fungeren centrumlocatie voor omliggende steden en dorpen.
- Er wordt een beeld geschetst van vitale kernen dat wij niet herkennen. Veel kernen zijn goed bereikbaar met het OV, zien kansen voor het bouwen van extra woningen binnen de bebouwde kom en fungeren als warm hart voor bewoners en bezoekers.
- De Stuurgroep staat op te grote afstand. Gemeenten zijn nauwelijks vertegenwoordigd. Het Rijk lijkt een dominante rol te hebben en vooral geïnteresseerd te zijn in ontwikkeling van Zwolle. Hier zou de regiegroep RegioZwolle bezwaar tegen moeten maken. Gemeenten krijgen geen stukken van de Stuurgroep en weten dus niet wat daar wordt besloten.

- In feite is niet duidelijk wat de status is of wordt van de verstedelijkingsstrategie. Duidelijk moet worden hoe gemeenten en provincies omgaan met de uitkomsten van de verstedelijkingsstrategie. Vooral ook de rol van de gemeenteraden moet helder worden.

Wat we willen bijdragen aan fase 3

- Een decentrale aanpak met waardering en inbreng van deelgebieden binnen RegioZwolle. De regio kent diverse gebieden met eigen karakters en ambities. We willen een strategie die geënt is op de ambities van de gebieden binnen RegioZwolle, waarin juist door ons als regiogemeenten de juiste couleure locale gegeven kan worden aan de concretisering van de Novi ontwikkelprincipes.
- In het verlengde hiervan willen wij waardering van initiatieven van deelgebieden, zoals de gebiedsverkenning die de gemeenten in de Kop van de Veluwe hebben gemaakt. De gebiedsverkenning zal herkenbaar moeten zijn in de verstedelijkingsstrategie RegioZwolle. Dat geldt ook voor de diverse gebiedsvisies in Salland en het Vechtdal, waarin het 'wonen op de hoge gronden' zeer actueel is in het licht van het advies van de Deltacommissaris.
- Betere afstemming tussen Zwolle en de andere gemeenten in RegioZwolle. Terwijl de verstedelijkingsstrategie veel gaat over de ontwikkeling in Zwolle, weten we niet wat de agenda is van Zwolle, mede door het ontbreken van een uitbreidingsrichting in de recent vastgestelde Omgevingsvisie.
- Ook wij zien kansen voor woningbouw op inbreidingslocaties. Wij zijn zuinig op onze groene omgeving en de kwaliteit van het landelijk gebied. Toch willen wij ook de erkenning dat uitleglocaties nodig zijn om invulling te geven aan de woningbouwopgaven van de gemeenten. Het is een illusie dat alle woningprojecten te realiseren zijn door inbreiding. Dit zijn veelal complexe gebiedsontwikkelingen waarbij we in de afspraken met het Rijk graag ondersteuning zien in de vorm van expertise en financiële middelen.
- Een betere verdeling van het aantal te bouwen woningen. De aantallen die RegioZwolle ambieert, moeten aansluiten op de ambities van de gemeenten in de regio. Naast dit kwantitatieve aspect vinden wij ook de kwalitatieve woningbouwopgave erg belangrijk om de kernen leefbaar en vitaal te houden. De kansen daarvoor zien wij nog onvoldoende in de visie terug.
- Een economische visie die past bij RegioZwolle. De adviseurs van de Stuurgroep zijn naar ons idee niet de aangewezen partij om een economische verkenning te maken, zeker niet gezien de discussie over een profiel voor RegioZwolle.
- Een mobiliteitsstrategie die past bij RegioZwolle. De adviseurs van de Stuurgroep projecteren ideeën over stedelijke mobiliteit op de steden en dorpen in RegioZwolle. Zo zouden vitale kernen autoluw moeten worden. We willen graag herkenning en erkenning van de groei van automobiliteit, vooral ook op de corridors, zoals de A28 en de N35.
- Een strategie die klimaatbestendig is. We willen een strategie opzetten die een goede basis is onder de ambitie van RegioZwolle om een klimaatbestendige regio te zijn. Vanuit klimaat-oogpunt is het interessant kansen te verkennen van bouwen op locaties die hoog en droog zijn. We vinden het voorbarig deze optie nu al terzijde te schuiven.
- Afbakening van de opdracht van de Stuurgroep. We beseffen ons dat de uitkomsten van de verstedelijkingsstrategie opgenomen kunnen worden in omgevingsvisies van de provincies. Naar ons idee kan de Stuurgroep zich beperken tot een set van ontwikkelprincipes die gehanteerd moeten worden bij het realiseren van woningbouwopgaves. Uitwerking van de opgaves kan overgelaten worden aan gemeenten.
- Aanpassing van het tempo voor betere standpuntbepaling. Gemeenten willen diverse disciplines kunnen betrekken om een standpunt te bepalen over de voorstellen die worden gedaan.

Elburg, 15 februari 2022

Voorzitter Stuurgroep Verstedelijkingsstrategie RegioZwolle
De heer M.P. Dadema
Zwolsestraat 16
8101 AC Raalte

Geachte heer Dadema,

Wij zijn actief betrokken bij de verstedelijkingsstrategie RegioZwolle en zijn blij met de inzet om vanuit de samenwerking binnen RegioZwolle plannen te maken voor de toekomst van onze gemeenten. Ons beeld is echter dat er te weinig ruimte en aandacht is voor de zogenoemde vitale kernen. In een bijgevoegde notitie hebben wij onze vragen benoemd en tegelijk suggesties aangedragen voor een ander samenspel van dorpen en steden binnen RegioZwolle. Kortgezegd wensen wij de bestaande balans tussen de gemeenten in stand te houden en als basis te hanteren voor doorontwikkeling in het licht van de verstedelijkingsstrategie.

Wij stellen het op prijs deze punten met u te bespreken. Hiervoor plannen wij graag op korte termijn een gesprek met u.

Vriendelijke groet,
Namens de colleges van de gemeenten Olst-Wijhe, Dalfsen, Ommen, Hardenberg, Raalte, Oldebroek, Heerde, Hattem en Nunspeet en Elburg

Arjan Klein
(Bestuurlijk Trekker Ruimte
Kop van de Veluwe)

Elburg, 15 februari 2022

Voorzitter RegioZwolle
De heer P.H. Snijders
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Geachte heer Snijders,

Wij zijn actief betrokken bij de verstedelijkingsstrategie RegioZwolle en zijn blij met de inzet om vanuit de samenwerking binnen RegioZwolle plannen te maken voor de toekomst van onze gemeenten. Ons beeld is echter dat er te weinig ruimte en aandacht is voor de zogenoemde vitale kernen. In een bijgevoegde notitie hebben wij onze vragen benoemd en tegelijk suggesties aangedragen voor een ander samenspel van dorpen en steden binnen RegioZwolle. Kortgezegd wensen wij de bestaande balans tussen de gemeenten in stand te houden en als basis te hanteren voor doorontwikkeling in het licht van de verstedelijkingsstrategie.

Wij stellen het op prijs deze punten met u te bespreken. Hiervoor plannen wij graag op korte termijn een gesprek met u.

Vriendelijke groet,
Namens de colleges van de gemeenten Olst-Wijhe, Dalfsen, Ommen, Hardenberg, Raalte, Oldebroek, Heerde, Hattem en Nunspeet en Elburg

Arjan Klein
(Bestuurlijk Trekker Ruimte
Kop van de Veluwe)